

89

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΩΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. *Dece. II, 83/1970*

A!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Decebr. 1969 / Decebr. 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... *Οἰμιθμός φτέρης-Εὐπ-
τιμῶν* (παλαιότερον ὄνομα:), Ἐπαρχίας... *Καρδίτσας*
Νομοῦ... *Καρδίτσας*
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος... *Εὐριπίδης*
Γουρναμπάδης..... ἐπάγγελμα... *Διδάσκαλος*
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *ἔν ἔτος*
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον... *Ἀπόστολος Θῶρος*

ἡλικία... *50*..... γραμματικαὶ γνώσεις... *Α' Δημοτικῶν*
Ἰσογέιον..... τόπος καταγωγῆς... *Ἐλλινικά*
Καρδίτσας
Ἰππιδίου Θῶρος..... *Ἀρράμιακος*

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; *Δεν εἶχοντο περιοχαὶ τοιαύτη διὰ βοσκῆν*
ποιμνίων. Ὀλίγα μόνον γηροχώρια εἰσῆσαν.
- Ἐπὶ τῶν αὐτῶν χωριστῶς ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; *Δεν εἶχοντο διαστήματα. Τα ποιμένα εἰσομένων ἐκ τῶν*
ἐλπίδων εἰς τὸν βόνων
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κρινότητες· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Ὀλίγα γηροχώρια εἶπεν ὁ υἱὸς τοῦ πατρὸς.
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του διατεταμένην ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; *Ὁ πατὴρ διετέλει ἐγγύθιος ἐπὶ περιουσίαν ἐπὶ τοιαύτην*
διετέμενον μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του.

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Μεταλαμβάνει περίεργον μετ' ἐκτὸς κτηνοτροφίαν, καὶ διὰ τὴν ἐπὶ τὴν ἀγοράν...

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ;

Μεταλαμβάνει καὶ μετ' ἐκτὸς ἐργασίας...

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὥς ἄτομα ἢ μὲ δόλοκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Δὲν ἐφίετο ποιοῦντο γαιοκτήμονες καὶ διὰ τὴν ἀγοράν... πρὸ ματαίωσιν ἦσαν ὅτι καὶ ἀγῶνες...

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.),

Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ... Δὲν ὑφίστατο...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ;

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

Ὁ πρῶτος ἀντίκριτον δὲν εἰμύριον ποιοῦντο γαιοκτήμονες. Ὁ δὲ καὶ μετὰ τὴν ἐργασίαν εἰς τὴν ἀγοράν καὶ ἀγῶνες...

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

Δὲν ἐχρησιμοποιοῦντο...

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;

Ἦς. γὰρ. πρὸς τὴν...

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), ματευντάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

Τὸν ὡς... ἐπῆγαιναν... ὡς... ἐργάται...

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲ καῦσιν: α) τῆς καλαμῖδας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

Τὰ χωράφια ἐλιπαίνοντο ἐν μέρει μετὰ ζωϊκὴν κόπρον ἐν ἑστέροις μετὰ αἰγοπροβάτων.

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... *πρὸ πεντηκετίας περίπου.*

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; *Τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἐκρίσθη καὶ ἀπὸ τὴν δεκαετίαν περίπου ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν γεωργικῶν μηχανῶν.*

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκευάσθη τὸ ἄροτρον ταῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἔλκετο ἢ προμηθεύεται αὐτοῦ; *ἐκ πάντων τὰ ἀπὸ τῆς ἀμερικανικῆς.*

μονόφτερο ἄροτρο. Ταῦτα προμηθεύεται ἐκ τῆς πόλεως.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοιχούς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;)

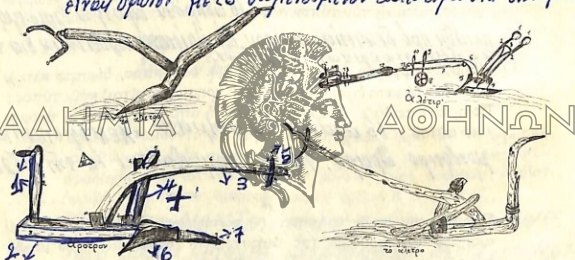
ἀπὸ τῆς δεκαετίας περίπου ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν γεωργικῶν μηχανῶν.

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ

ἀπὸ τῆς δεκαετίας περίπου ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν γεωργικῶν μηχανῶν.

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) *βλ. χρησιμοποιεῖται*
 5) Μηχανή ἄλωσης *βλ. ὁρίσεται ἐν δημοκωμῳδῳ ἐπὶ ἀρχῶν σπς*
 στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζει (ἢ κατασκευάζει) τὸ
 παλαιόν, ξύλινον ἄροτρον, *ἡτορρεν γὰρ ἀπὸ ξύλου*
διὰ σπ. αὐτοκινήτου ζόντον.

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον
 σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
 νιζόμενα ἐνταῦθα; *ὅπου θάλασσα διατηρεῖται καὶ εὐρὺ καὶ*
εἶναι ὅμοιοι μὲ τὸ χρησιμοποιούμενον ἐκαστὸν διὰ σπύρον

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾷ-
 ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
 ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν
 ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>χειρολαβὴ</i>	6.	<i>φρεσὶ</i>	11.
2. <i>κορτοῦρι</i>	7.	<i>στῆρι</i>	12.
3. <i>κατὰ σπύρον</i>	8.		13.
4. <i>σπύρον</i>	9.		14.
5. <i>κροῦδι</i>	10.		15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῳσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Ἡ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο καὶ ἔχει διὰ τὴν ἀροτρίασιν τῶν πετρωδῶν τὴν ἰδίαν μορφήν.

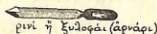
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; *τὸ σχῆμα ἐστὶν ἐπὶ τὴν πλάτην τοῦ ἀρότρου.*

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; *ἐκ ξύλου.*

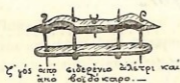
- 7) Ἔργαλειά διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ., σκεπάρνι, πριόνι/ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

Ἡ κατασκευὴ τοῦ ἀρότρου γίνεται ἐκ ξύλου καὶ σιδήρου. Ἡ ἐπιδιόρθωσις γίνεται ἐκ σιδήρου καὶ ξύλου.

- 8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *ἔλαυνε ἐπεκαρποιοῦνται οἱ βόες. Ταύρα οἱ ἡμίονες.*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; *δύο ἀνέμιαι ὄνοι.*

- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο καὶ εἶναι ἀναγκαῖος ὁ ζυγός*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.). *ἡνδρὺν εἶναι εἰς πρῶτον ὁ κατασκευῶν*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΟΘΗΝΩΝ

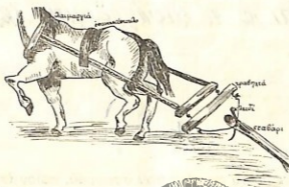
- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *αἰδέρενιο, ζεῦλες, πιζεύλια, λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια*

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *φειδῆμι, μοναθροῦρι*

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου; *γίνεται μὲ δύο ἀνέμιαι*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 τήν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.....

ἰδιοκτήτης τῶν ἀγρῶν.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ εὐλύγιμον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).....

*Ποιὸς τῶν βοδιῶν, συνδέεται εἰς ἄλληλ. εἰς τὸν κείνον (καταλαύει
 ἑαυτὸν εἰς τὸν ἄλλον) μετὰ βοδιῶν τοῦ ὁποίου, δευτέρου, τῶν
 ὁλοῦν ἀγρῶν, εἰς τὸν ὁποῖον, δευτέρου, τῶν
 ἀγρῶν, εἰς τὸν ὁποῖον, δευτέρου, τῶν*

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

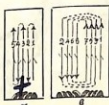
*κατὰ τὴν ἐκείνην
 εἰς τὸν ὁποῖον, δευτέρου, τῶν
 ἀγρῶν, εἰς τὸν ὁποῖον, δευτέρου, τῶν*

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

*μετὰ βοδιῶν, δευτέρου, τῶν
 ἀγρῶν, εἰς τὸν ὁποῖον, δευτέρου, τῶν*

- 4) Σχεδιάσατε πώς έγινε το παλαιότερο (έπίσης πώς γίνεται σήμερα) το όργανο. Όργανο το χωράφι με ανοιγοκλειόμενες αλκυακές (αλκυακίες) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α);

ή οργώνεται περιφερειακώς ως εις τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

- Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργανο τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαορίδας (δηλ. σπορές, ἢ σπορίες, γνάμεις, σιασιές, μεσδροάδες κ.λ.π.); *Ἡ ἔμπορα ἐγένετο καὶ γίνεται... ἐν ἔμπορις.*

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρὶς (ἡ σποριά); με αὐλακιάν; *ἔχωρίζετο*
μὲ σποριά με αὐλακίαν.

- 6) Πού υπάρχει ή συνήθεια να γίνεται ή σπορά του σίτου και άλλων δημητριακών μόνον με σκαπάνην, δηλ. να μη χρησιμοποιήται άροτρον; ... Εκεί όπου είναι άγονα ή αειμόφυτα
και ζώνη.

- 7) Ποιοι τρόποι ή είδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὕνι· καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. *ἔδ. ὕνι. ἐκαστοῦ ἔτερος. εἰς δέαν. ἐπὶ ἡν. ὅς καὶ σήμερον.*

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *εἰς ... ὅλαντα*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργιὰ, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *ἐγίνοντο ὡς καὶ εἴρηαι δύο ὀργώματα: γύρισμα, διβόλισμα. γίνεται ἀνοίγειν (μάκρυνον) καὶ φθινώπυρον (μέσα θυγατρὶς)*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

διὰ βουλάνης δύο φορές: εὐάγισμο, διβόλισμα, καὶ ἀνοίγειν (μέσα μακρύνειν)

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπανσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

εἶναι γὰρ δαίρη καὶ χωράφιος, ὥστε ἀφίνομαι πρὸ ἀσπαρτήματος

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *γίνεται δύο... ἀνοίγειν καὶ φθινώπυρον*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *ἢ ἐνὸρῳ κατὰ τὴν ἐπορὰν ὑποβοηθεῖται ἐπὶ δισάκι*

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *το καλὸν εργαλ. γίνεται*

μέτ' αὐτῆς γότρων ἔργαλειον ἐν ματιῶν διδόντων προεκυδομένην εἰς βουκέντην ράβδον.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *μηδ' αὖ ὄργωμ. γίνεται διβόλισμα*

μηδ' ἐκείρισμα.

3) Ἡ σκαφὴ μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

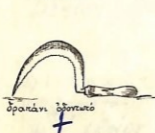
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *ἀντίοιδεν με' εὖ*
δρεπῆνισθ' ὀδοντωτῷ.

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε, ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. *εἶναι εὖ*
ὀδοντωτῷ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφῆν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *ΜΕ. ΚΟΒΑ*

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *ὁμαλῇ*

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; *δεν*
ἔχει ἰδιαιτέραν νομοθεσίαν.

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *Εἰς τοὺς οὐμῶν μὲν δὲν ἀλλήλων εἰδικὸς τεχνίτης*

- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Δὲν ἦτο ἐν πλεονεξίᾳ τοιοῦτος θερισμὸς ὅστις εἶναι*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Εἰς ὕψος 15 δαμν. γὰρ ἐν τοῦ ἐδάφους.*

- 2) Οἱ σταχύες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Ἐξέρχοντο οὐκ ἀποκοπόμεναι - πλεονεξίᾳ -*

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰι ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Οἱ ἴδιοι αἱ θεριστὰι τοποθετοῦν τὰ δράγματα ἐπὶ χερῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.*

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Οἱ χεριές τοποθετοῦνται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀπὸ ἐξ ἑκὼς ἑξέκωες μαζί πρὸς τὴν ἰδίαν κατεύθυνσιν αἱ μεγαλύτεραι γούρην*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
 λούνται ἀγκαλιές. *Καὶ ἐν ποιεῖσιν αἰσθητικῇς*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι, δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τῶπον καὶ ποίον ; *Μαζὶ ἄνδρες καὶ*
γυναῖκες. Ἄν. ἔρχονται ὅμοι θεριστὰς ὡς ἐπαγγελ-
ματίαι, διότι ὅτ' παρ' αὐτοὺς ποὺ ἔστι ὁ καρπὸς
εἶναι . . . ποτὶ εἶδος καὶ ἐνταὶ ἀποδοτικῇ

2) Πῶς ἡμεῖβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή, εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἄνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)
Ἄν. ὑπῆρχον ποῖντο ἐπαγγελματίαι θεριστὰς
οὗτε ὑπάρχοντι διὰ τοὺς ἀνομιε-ρομένους ἀνω-
τέρω ὁρίους.

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; *οὐκ.*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ὁ ἀρχισὼν τοῦ θερισμοῦ πρὸς τὴν ἡμέραν θερίζειν παλαιὸν καὶ νεώτερον.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ ἰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. *τραγουδοῦν σχετικὰ*

τραγουδοῦν ἔχει μὲν μὲν τὸν βασιλῆα τὸν ἀρχισὼν τοῦ θερισμοῦ ἔχει τὸν βασιλῆα μάλιστα καὶ τὸν βασιλῆα τὸν ἀρχισὼν τοῦ θερισμοῦ.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. *ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.*

ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

.....

.....

.....

.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν στάχυν.

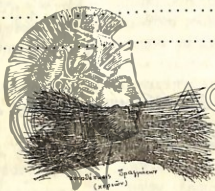
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων στάχυν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἑσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

.....

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.
- Δὲν ὑπάρχει ἔθνος διὰ δέσιμο. ἀλλὰ πολλοὶ οὐρεστοὶ, ὅσοι οὗτοι μόνον τοὺς συγκεντρῶναι. τὴν πρῶτην, δένονται μὲ σχοινία καὶ τὰ βλάμματα ἐκείνη ἐπὶ τὸν ἐπὶ τὸν ἄλλον. μὲ σχοινία ἐν θανάτῳ.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;
- Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμο συγκεντρῶνεται εἰς ἓνα μέρος ἐξ ὧν ἀνδρῶν μὲ τὰ δεμάτια πρὸ τοῦ μέλου, ὡς καὶ τοὺς ἄλλους.*

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Δεν μαζιγούνται ποτέ.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν..... *ἀντικρ. αὐτὸν πᾶν*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνεθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ..... *Παλαιότερον
ὄχι. Τίφρα του. Ἡ ἀσφαλτοκρήνη του γίνεται
ὡς τῶν γαριφίων. Ἡ κομὴ διὰ τῆς κοφῆς.
ἡ ξήρανσις γίνεται ἐν τῷ ἀρότρῳ καὶ μετὰ
μικροῦ χρόνου βεβήλαται ἐπὶ τῆς ἀσφαλτοκρήνης.*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). *Διὰ τῆς κοφῆς.*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας). *εἶναι ὡς
ἀντικρ. εἰς τὴν βελίδ. - 12 - ἡ ἐκκομίζομένη
κοφῆ.*

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ἔχρησι μοποιούντο ἀνέκαθεν ὡς
καὶ τώρα ἢ ἔωθε. Ἡ φάρμακός μου εὖ
δέξιμον τὸν πόρον γίνεται ὅπως καὶ εὖ περιφύγῃς

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο
πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. *Κοιτῶν* ..

*πρῶτο ἐκμητρώοντο εἰς χωράφι καὶ ἐν συνεχείᾳ
μεταφέρονται εἰς τὸ ἀλώνι.*

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν
δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν
ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως ; *Κοιτῶν τὰ*

θεμωνιά

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνι-
σμόν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι ; ... *Ναι.*

Ὅχι δὲ ἐγένετο περιθῆς.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ
συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς
ποίαν θέσιν ; ... *Κοιτῶν ἐκεῖ εἶτο ἀνέκαθεν ὡς καὶ*

τώραν πλησίον τῶν ἀγρῶν.

5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
 ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
 σίς του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Τὸ ἀλώνι*
τὸ ἔχον πολλὰς οἰκογενείας κατὰ καὶ ἀρχαίαν
με' βιερὰν. Ἀπὸρὰ καθορίζεται ἀπὸ τοὺς ἰδίους.

6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *Μετὰ*
μῆνα... ἐνταῖον καὶ θύμῃ τέλους ἰουλίου.

7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
 λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
 ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
 δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Ἐπὶ ἀλώνισι ἀνήκει*

ἥτο καὶ εἶναι πετράλωνα με' βωμένον δοκίως
εἰς ἐπὶ μέγα δώρον.

8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
 ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρου τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
 χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως δια μίγματος κόπρου βοῶν
 καὶ ἀχύρων)...

Ὅταν τὸ ἀλώνι εἴται πετράλωνα
γίνεται ἐπάλειψις εἰς τὴν σιμνὴν τῶν πετρῶν με
γαλῆν καὶ κοπρίδα.

9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
 σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; *Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν*
τοῦτον... πορφυρεῶν καὶ κυριακῶν. Ἡ ὥρα
δὲ... παῖσι... ὀρθρινή... ὀρθρινή.

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
 ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Τοποθετοῦνται ἀνά δύο τὸ ἓν ἀπέναντι τοῦ ἄλλου ἐν
τῷ σχοινί μὲ τὰς μετωπὰς πρὸς τὰ μέτρα καὶ
μέσων πλ. καὶ τὰ βροχίαι.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησην τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

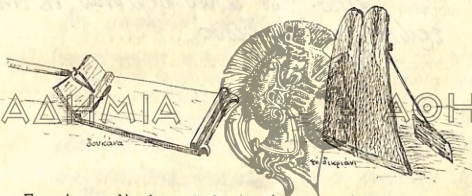
Πολλοχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νίου ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γῦρες», καὶ αὐτὰ νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Καταρτ. σχεδ. ὡς ἔχει ἡ ἀνωτέρω φωτο-
γραφία.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὴν περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα) *2. πέταμα ἑνός, πρίσματος, δ. δούκτου, δένεται ἀπὸ τὸ κοιλίον μετὰ τὸν μέγαν, τὸν πρὸς τὸν ἐξωτερικὸν ἐκ τὸ μέγαν ἀπὸ τὸ ἀλῶνι*

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶ εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δούκানা, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρωμεθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυμένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; *δὲν ἀλῶνι*

ἐξιστῶντο μηχανήματα ἐκ τῶν πόλεων μας

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ἀπὸ 8 π.μ. 10³⁰ πρὸς 12 π.μ. πρὸς 2 π.μ.
πρὸς 8 π.μ. βραδυνῶς πρὸς 10 π.μ.

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δοκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

ξύλον ξύλον ἀναψυρομένην ἐξ ὅτου
ἐρωτηθῆναι σὺν δακτύλῳ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

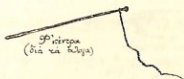
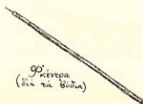
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
τους στάχυν ;

Ναι

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἢ κατασκευὴ της ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ἦτο μὲν εἶδος μὴ ἀλωνόβερρα μῆκος
1,20 μ. κατασκευασμένη ἀπὸ ξύλου βέργας
καὶ αὐτὸν τοῦδε τοῦ εἰκασθέντος

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. *Δεν υπάρχει ειδική ονομασία ηλωνίζοντο. (Οἱ βερύβει ημερομίσως.*

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα) *Δεν υπάρχει ονομασία.*

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. κοτσπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνασταί καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχαν βοδινὰ ἢ αἰγὰ καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν. *Εἰδική.*

ἀλωνίζοντες δεν υπάρχουν. Μόνοι εἰς περίπατον πουλάριοις περιέται ξύλον παύρασι θύλον καὶ τὸν αἰγινίον εἰς βίβει.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με' ζῶα καὶ με' ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με' χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με' ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα). *Χρησκεν ὁ τρόπος με' ὑψηνοί.*

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

Ὁ ὑψηλὸς οὗτος δεν ἔπεν εἰδική ονομασία κατεσκευάζετο ἀπὸ ξύλου πλατόνου κυκλῶς. Εἶχε μῆκος ἐπὶ μέτρον καὶ πᾶχος πέντε δακτύλων. Σχή μοι ψιλοῦ.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) γρήσις τοῦ κοπάνου;
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.)... εἰς τὸν οὐρανὸν γίνετο τὸ
 κοπάνισμα τῶν βειβουλιῶν τῶν δεινοκορπίων εἰς
 τὴν αὐλὴν τοῦ ἐπιστοῦ.

κόπανος ἐπιστοῦ

ξύλο καμυδωτό διὰ τὸ κοπάνισμα
 μικρῶν σιμῶν δημητριακῶν...

ξύλο καμυδωτό

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
 τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
 ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
 Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
 παραγωγῶν; διὰ παραγωγῶν τοῦ σιμιθίου
 μικρῶν καὶ ἐγένετο εἰς τοὺς οὐρανὸν τῶν
 οὐρανῶν δημητριακῶν ἢ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἐπιστοῦ.

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
 στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχύος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

ἡ ἐρώτησις Πέτρος καὶ ἡ ἀπάντησις τοῦ Πέτρος εἰς τὸν ἀχὺρον καὶ τὸν σταχύν. ἡ ἐρώτησις Πέτρος καὶ ἡ ἀπάντησις τοῦ Πέτρος εἰς τὸν ἀχὺρον καὶ τὸν σταχύν. ἡ ἐρώτησις Πέτρος καὶ ἡ ἀπάντησις τοῦ Πέτρος εἰς τὸν ἀχὺρον καὶ τὸν σταχύν.

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ἡ ἐρώτησις Πέτρος καὶ ἡ ἀπάντησις τοῦ Πέτρος εἰς τὸν ἀχὺρον καὶ τὸν σταχύν. ἡ ἐρώτησις Πέτρος καὶ ἡ ἀπάντησις τοῦ Πέτρος εἰς τὸν ἀχὺρον καὶ τὸν σταχύν.

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι σταχύες, ἐτοίμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικριγιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ...

ἡ ἐρώτησις Πέτρος καὶ ἡ ἀπάντησις τοῦ Πέτρος εἰς τὸν ἀχὺρον καὶ τὸν σταχύν. ἡ ἐρώτησις Πέτρος καὶ ἡ ἀπάντησις τοῦ Πέτρος εἰς τὸν ἀχὺρον καὶ τὸν σταχύν.

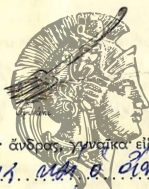
Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο ;

δραῖμα βρεσθηνάων οὐδὲν τοιοῦτον
γίνεται.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... Μετὰ τὸ δεικνύναι...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναικὰ εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
Καὶ ἡ γυναικὶς εἰδικὸς ἀνδρὸς δυνάστης.
εἰδικὸς... λιχνιστῆς.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἁλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
Δεν ἀρχαίνει ἡ δυνάστης θροναβία τῶν τοιοῦτων
βραχίων. Αὐτοὶ γὰρ βραχίονες κοπανίζονται.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἁλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἁλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολόνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο ... *Δὲν γίνεται δένζερον ἀγρι-
 νιόμα διὰ σόδενα δημητριακῶν καρπῶν.*

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Ἡ διαλογή γίνεται μετὰ νεκρίνου.

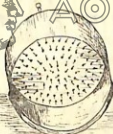
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

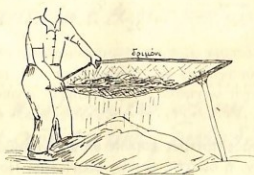
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο σαλίδιο δερμάτινο

κόσρος ἢ ἀριλόγος

τριμύνη

νων μετὰ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μετὰ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) . *Γίνονται με εὐθιότητα*

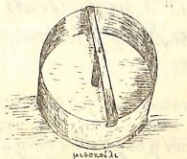
- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύννησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ, ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; *Σωρεύεται με ψιφί.*

Ὁνδρ. 9720 γίνεται ἐκ εὐὼν οἰκονομικῶν
εἰς τὴν ἐρασίαν.

- 8) Ἀλλὰ εἴθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. . . *δεν συνηθίζονται εὐθιμά.*

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). *Δευ. μέτρον*
ἕως τῶν ἰδουμνητῶν ἕτερος ἐν τῷ ἀποθηκείῳ

μισοκάλε

κούπελος

δοχεῖον μετρηθῆναι
15 μετῶν

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
γ) τὸ γυφτιάτικο,
δ) τὸ ἀλωνιάτικο, κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) *Ἡ μεταμετρικὴ ἐν τῷ ἀποθηκείῳ*
ἐγένετο ἀνέμεινεν ὡς καὶ νῦν διὰ τοῦ δοχεῖον χει-
ρῶντος 15 μετῶν περίου, ὅχι, διὰ τὴν ὡς
ἀπὸ ἀναμετρήσεως εἰς τὰς ἐρωτήσεως εἰς τὰς
διὰ τοῦ συνωρεῖν ὁ βυρσομυτῶν ἐπὶ τοῦ βυρσομυτῶν.

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας)

Ἡ ἀποθήκευσις ὡς καὶ νῦν εἰς τὰς ἀποθήκας
ἀποθηκείων τῶν ἐπιτητῶν, διαδοχὰς εἰς τὰς ἀποθήκας

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ἔκτος τοῦ οἴκητου εἰς τὰς
ἐκτετακτάς

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοῦς καλυτέρους σταχθεῖς ἢ μετὰ τὸ ἁλώνισμα ; ...

Ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου ἐγίνετο καὶ γίνεται κατὰ
τοῦ θερισμοῦ πρὸς τοὺς μαλακτέρους σταχθεῖς.

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ...

Κατασκευάζεται πλέγμα μετὰ τοῦ θερισμοῦ καὶ
ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ; ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Πλέγμα λεγόμενον διὰ τὸ πλεῖστον ἐντυπωσιμὸν εἶναι ἐν
ἐξῆς περιπονεῖται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον.

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀναμματος.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

Δὲν ἀναμμεῖται καὶ ἀναμμεῖται ἡμέρας, οὔτε ὥραν
καὶ οὔτε μέρος.

- 2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

Λέγεται άφανός.

- β'. 1) Ποιοι ανάπτουν τήν πυράν; παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος;....

Όλοι μαζί.

- 2) Ποίος ή ποιοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.
Τά κλέπτουν; "Αν νάι, άπό ποιον μέρος;

Οί ίδιοι δούλ' άναβουν τήν πυράν. Δέν τά κλέπτουν.

- 3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Γίνεται συνενόησις έκ τῆς προηγουμένης ηἰτήσεως
καί συγκεντρώσις στίχοις ἐν παιδοπωλείον
τοῖς ἀποσποδούν καί κινεῖται παύσας μαγείων ἐν
τοῖς δούλοις ξύλα.

- γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διά κάθε πυράν;

- 1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα

1) Πιδοῦν ὅλοι τήν πυράν.

2) Ἄδον διάφορα ἄσματα ἐμφανιστικά.

α) Κόμηνον διαφόρους θέρμους διδ' ὀδοντῶν γυναικῶν
καί διαφόρων ἀντικειμένων.

- 2) Πηδήματα, χοροί γύρω άπό τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

1) Όλοι πηδοῦν τήν πυράν.

2) Όλοι χορεύουν γύρω ἀπὸ τήν πυράν γυναικες
καί ἄνδρες μαζί.

3) καί θόρυβοι ὡς προσεγγίσεων.

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

ἀνὴρ κρίπτον ἀδὲν ποιεῖται ἀναμειβόμενος
ἀπαικήμενον ἐν τῇ πυρᾷ.

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

ἀδὲν ποιεῖτον ὁμοίωμα καίεται.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

τῶ. ἔθιμον τοῦτο παλαιὸν γάρ ἐστι εἰς ἀποκριὰς.
ταῖς γὰρ καὶ καὶ ἡ ἀρχὴ ἀποκριὰς ἐκλήθη
ἐν τῷ ἴδιον, πάλιν αὖ γὰρ καὶ περὶ τὸν διαφόρου
χορὸν. Ἐλπίμενος γὰρ σὺ δῶτας οἱ ἴδιοι.
παιδοὺν ἐπὶ γαστρί, ὅλοι καὶ θυλάκιες καὶ
ἄνδρες γὰρ καὶ καὶ τὸν διαφόρου ὁμοίωμα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ